

MŽP se s Libereckým krajem a zástupci obcí dohodlo na společném postupu při řešení vlivu těžby v dole Turów

14. 06. 2016 12:55

Náměstci ministra životního prostředí Jan Kříž, Vladimír Dolejský a Vladislav Smrž se sešli s hejmanem Libereckého kraje Martinem Půtou a zástupci obcí Frýdlantska, Hrádecka a Chrastavska. Jednali o vlivu těžby na dole Turów poblíž česko-polských hranic, zejména pak o vlivu na zásobování pitnou vodou v oblastech, kde se obyvatelé kvůli probíhající těžbě hnědého uhlí potýkají s úbytkem podzemních vod a znečištěním vod povrchových.

Hejtmán Libereckého kraje Martin Půta spolu s náměstkem Josefem Jadrným a radním Vítem Příkaským a starosty obcí jednali na MŽP o spolupráci a možnosti financování projektů, které by mohly do budoucna zabránit ztrátě zdrojů pitné vody v souvislosti s těžbou a jejím rozšířením na dole Turów v Polsku. V souhrnu prozatím kraj spolu s obcemi vytypoval 5 projektů na Frýdlantsku, Hrádecku a Chrastavsku za 238,6 mil. Kč, které vyřeší současné problémy s vodou v regionu.

Pro další postup ve věci těžby bude důležitá zejména odborná studie zahrnující hydrologické modelování oblasti, kterou aktuálně na základě dat získaných od polské strany zpracovává Česká geologická služba s firmou Aquatest. Tato studie, jež bude řešit míru vlivu těžby v Turówě na zdroje pitné vody v oblastech Frýdlantského výběžku, Chrastavy a Hrádku nad Nisou, by měla být hotova do konce letošního roku.

Obě strany se na jednání zároveň dohodly na společném postupu, jak obtíže spojené s těžbou uhlí na uvedeném dole řešit a zejména jaké jsou možnosti financování dopadů současné těžby na vodní poměry v ČR[1].

„Jsem rád, že se nám podařilo najít shodu na krocích, které teď budou následovat. Nejprve vznikne na základě relevantních a dostupných dat seznam možných opatření k zamezení ztráty pitné vody, který zpracuje na jaře vytvořená vládní pracovní skupina. Ke každému z opatření budou v seznamu vyčísleny náklady na jejich realizaci a stanovena priorita s ohledem na to, zda se jedná o problémy spojené se současnou těžbou či s jejím budoucím možným rozšířením. MŽP spolu s dalšími členy pracovní skupiny prověří, z jakých zdrojů (EU fondy, národní programy, státní rozpočet, rozpočet

kraje, obcí ad.) by bylo možné navržená opatření financovat. Výsledný materiál bude následně předložen na jednání vlády,“ prozrazuje Jan Kříž, náměstek pro fondy EU. Aktuálně může kraj i obce se Státním fondem životního prostředí ČR navržené projekty individuálně konzultovat a připravovat projektové žádosti do vypisovaných výzev jak z Operačního programu Životní prostředí, tak i připravovaných výzev z Národního programu ŽP, tedy z peněz SFŽP ČR.

„Do jednání o možnostech financování je nutné zapojit i Ministerstvo zemědělství. Obcím i kraji jsme zároveň navrhli možnost přihlásit se do naší nové výzvy, kterou otevřeme 30. června. Na prohloubení vrtů, zmapování, navržení a realizaci technických prací k rozšíření možnosti zásobování obyvatel pitnou vodou z podzemních zdrojů a zajištění dodávek pitné vody tam, kde je pitné vody nedostatek, bude alokováno 300 mil. Kč. Zároveň je také možné získat na některé projekty, které kraj s obcemi navrhuje, podporu z aktuálních či chystaných výzev OPŽP 2014–2020. Z této oblasti získal například aktuálně 30. května 130milionovou dotaci projekt na rekonstrukci úpravny vody Bílý Potok,“ dodává náměstek Kříž.

Hejtman Martin Půta informoval, že se se žádostí o spolupráci ohledně financování budoucích projektů obrátí i na ministra zemědělství Mariana Jurečku a premiéra Bohuslava Sobotku.

„Liberecký kraj na projektovou přípravu opatření v obcích, které již nyní pocítují úbytek vody z důvodu rozšiřování dolů v Turówě, uvolnil z rozpočtu necelých 10 mil. Kč. Naším cílem je získat podporu vlády. Nechceme čekat na to, jestli polská strana někdy v budoucnu zaplatí. Nejde o problém regionálního charakteru, ale s mezinárodním přesahem, který by se měl řešit na úrovni vlád i proto se obracíme s žádostí o pomoc na předsedu vlády,“ doplnil Martin Půta, hejtman Libereckého kraje.

Liberecký kraj chce interpelovat také u Evropského parlamentu a obrátit se na Evropskou komisi. Na komisi se kvůli nedodržení směrnic EIA při rozšiřování dolu Turów již obrátily se stížnostmi i české nevládní organizace.

Poznámky:

[1] Nová dohoda s Libereckým krajem a zástupci obcí navazuje na předchozí průlomovou dohodu ministra Richarda Brabce s polským ministrem životního prostředí Janem Szyszkiem z letošního února, že polská strana České republiky poskytne data i všechnu dokumentaci s těžbou na dole Turów i jejím případným rozšířením související. Část hydrogeologické dokumentace polská strana již dodala, některá data bude třeba ještě doplnit. Do konce letošního roku pak polská strana slíbila dodat dokumentaci k procesu EIA pro záměr rozšíření těžby na dole Turów.